

Autor: Morgoth

V jedné scéně filmu *Matrix Reloaded* (2003) se radní Hamann baví s Neem a vybízí ho, aby se spolu zašli podívat do „strojovny“ skutečně globálního města, z toho či onoho důvodu pojmenovaného „Sion“. Hamann hlavnímu hrdinovi vypráví, jak se po večerech rád prochází útroby technického zázemí podzemního města, protože zde si nejlépe uvědomí drtivou mechanickou sílu, jež udržuje jejich ohrožené lidské sídlo v chodu. Tady je filtrován vzduch a čistěna voda, tady se vyrábí elektrická energie.

Hamann si jako jeden z mocných Sionu je vědom existence a důležitosti strojů, které udržují obyvatele při životě, v mnohem větší míře než řadoví občané. Skoro nikdo si totiž neuvědomuje, že vzduch v jejich plicích musí projít mechanickými procesy, které mohou selhat, což se občas stane. Radní poněkud zlověstně říká Neovi, že teprve když stroje přestanou fungovat, si lidé uvědomí jejich existenci.

Pomoci si můžeme třeba i historickým obrazem mladé ženy, která si na horní palubě Titaniku dopřává kaviáru s šampaňským. Činí tak s dobrodiním přepychu naprosté nevědomosti ohledně intelektuální, řemeslné i technické geniality, již bylo potřeba, aby byla její zmrzlina ledová a čaj horký.

Nemám sebemenší představu, jako funguje jediná z technologií, s jejichž pomocí píši tyto řádky, žádnou. Jistě, nejspíš právem se počítám mezi „technofoby“. Spousta mých čtenářů by jistě dokázala vysvětlit, jak funguje klávesnice, hosting na Substacku nebo jak se obsah šíří přes síť z a do Křemíkového údolí – pokud to takto vůbec funguje – ale pro mě by to stejně dobře mohla být kouzla a čáry. V lecčems se tak neliším od mladičké slečny, která si s naprostou samozřejmostí objednává zmrzlinu, zatímco sedí v obří kovové vaně plující (ještě chvíli) na vlnách Atlantiku.

Na studeném, hlubokém dně Atlantského oceánu ostatně dřímá celá řada tajemství a záhad. Jednou z nich je vrak Titaniku, další – jak jsem se dozvěděl až nedávno – třeba mohutné internetové kabely spojující Evropu s Amerikou. Říkám sice „dozvěděl“, ale nejspíš jsem o jejich existenci nějaké mlhavé povědomí měl, jen jsem o nich příliš nepřemýšlel, protože – koho to zajímá?

Trochu jsem se nad tím zamyslel. Realitu našeho života v 21. století definuje internet. Naše hospodářské systémy, komunikační sítě i zásobovací trasy jsou vystavěny na infrastrukturu internetem propojeného světa. Bez přehánění lze hovořit o vrcholně faustovském počínu – vždyť konečně se podařilo zcela zhroutit prostor do sebe a připravit jej o jeho relevanci. Problémem ovšem může být, že se tento zázrak techniky pohupuje pod vodou pod bedlivým dohledem nenechavých krabů.

Starší článek z dílny CNN to popisuje takto:

„Ještě před kabelážními plavidly pracuje speciální loď pro mapování mořského dna na místě, kam se plánují vydat,“ řekl Stronge z TeleGeography. „Chtějí se vyhnout oblastem s hojnými podmořskými proudy, samozřejmě vulkanicky aktivním oblastem a také místům s velkými rozdíly ve výšce mořského dna.“

„Jakmile je trasa vytyčena, prověřena a pobřežní spojení zajištěno, přicházejí na scénu obrovské lodě pokládající kabely.“

„Velkými rozdíly ve výšce“ je zde míněn znepokojivý fakt, že dost možná nejdůležitější kus západní infrastruktury visí na podmořských útesech, nepochybně obalený chaluhami a vilejší. Tyto geomorfologické útvary, společně se sopkami(!) jsou poněkud problematické a je třeba se jim pokud možno vyhnout. Dno Atlantiku však není pískem pokrytá placka – tyčí se zde horská pásma a šklebí hlubiny údolí a srázů, nad nimiž se nejistě houpají internetové kabely i s našimi penězi, přátelstvími a všemi informacemi uvnitř.

Nemíním se zde zabývat možnými katastrofickými scénáři, rád bych ovšem ukázal, jak si

Západ stále hmatatelněji uvědomuje svou infrastrukturu, na niž je vybudována celá naše realita. Slova „realita“ užívám zcela záměrně, protože skutečně mám na mysli realitu, spíše než materiální pohodlí nebo bohatství. Naše realita, to jak chápeme život, je značným dílem založena na apriorním předpokladu pokračování procesu technické inovace do té míry všeobjímajícím, že jsme až zapomněli na jeho existenci, nebo ji přinejmenším dávno bereme jako naprostou samozřejmost.

Jako malý jsem cítil, že vánoční světla dodávají obýváku nádech posvátna a kouzla. Obyčejný dům s obecními byty tak byl na pár týdnů v roce „okouzlen“ vánočními řetězy a zářivými světýlky. Na Nový rok moje matka pravidelně všechnu výzdobu uklidila, čímž můj život – realitu – vrátila k fádňimu normálu. Obzvláště tíživě jsem nesl pohled na kdysi rozzářená vánoční světla, degradovaná na klubka zamotaných šedivých drátů v krabicích od bot.

Světla Západu zářila opravdu dlouho, ale teď si postupně začínáme uvědomovat, že vánoční řetěz je ve skutečnosti jen provázek s plastem a sníh byl nastříkaný z plechovky.

Loni touto dobou jsem měl jen matnou představu, co a k čemu je dusičnan draselný. Dnes o něm vím, protože ho je nedostatek, který snadno může vést až k nedostatku potravin. Časy hojnosti do značné míry závisely na intenzivním zemědělství s využitím chemikálií a prvků jako dusík, potaš a fosfáty. Zásobování těmito nepostradatelnými materiály nenarušila jen válka Ruska s Ukrajinou, působí zde také vždy přítomná (a často skrytá) ruka agendy globální změny klimatu.

Disidenti na Západě celkem s oblibou posměšně hovoří o „chlebu a hrách“, když popisují důvody dosti odevzdané podřízenosti mas. Povětšinou je však lví díl pozornosti věnován právě hrách, a nikoliv chlebu. Tedy akademicko-zábavně-mediálnímu komplexu, jenž pohání ideologii – a nikoliv potravinám a hmotným podmínkám k nasycení břich a tím i minimalizaci nepokojů a revolučních nálad.

Římské „obilí od státu“ bylo původně jen dočasným opatřením, z něhož se ale časem stala trvalá součást římského života, která přetrvala staletí. Pšenice se však musela dovážet, především (nikoliv však výhradně) z Egypta. To se může sice jevit vcelku jednoduše, ovšem jen do chvíle, než plně doceníme, že námořní trasy vedly před Středozezemí zamořené piráty. Aby tak Římané ochránili své drahocenné dodávky potravin před ukořistěním piráty, museli udržovat svou strategickou dominanci ve vodách Středozemního moře. To si žádalo lodí i mužů, kteří by je udržovali v chodu a starali se o jejich údržbu. Tyto muže bylo navíc třeba zaplatit – a to penězi, které měly nějakou hodnotu.

Římské říši se dařilo udržovat tento působivý, obrovský a složitý systém skoro sedm století.

Nevysloveně, ale přesto jednoznačně v pojmech jako „chléb a hry“ slyšíme porozumění, že manažerské elity se budou věnovat řízení státních záležitostí a masy se nebudou muset znepokojovat piráty, inflací, nedostatek dřeva pro loděnice ani neúrodou. Smyslem uspořádání bylo udržovat širokou veřejnost ve stavu jakési infantilní nevinnosti, zatímco se zodpovědnosti zhostili jiní.

Když se vrátím k analogii z před několika chvil, masy se mají soustředit na hřejivé světlo vánočních světýlek, ne dráty a zásuvky.

Disidenti v západním světě dlouhá léta cílili na ideologické nedostatky a nespravedlnosti jeho uspořádání. Jeho pokrytectví a dvojitý metr, jeho lži, nepravdy a rozpory. Během posledních asi pěti let však sledujeme třepení předejví, jež v intelektuálním slova smyslu drží Západ pohromadě. Instrukce i vědu požírá korupce, aktivní programy politiků jsou založeny na nepravdách – a to všechno je stále očividnější. Výsledkem bylo rozšíření cenzury ve velkém, samo o sobě zrada těch základních, nosných západních liberálních zásad.

Západní politický život je stále jednoznačněji odmaskován jako prázdná skořápka, jeviště pro mocenské a machiavelistické hry. I zde se náhle ve své plné „kráse“ ukázala pomyslná strojnova, politické třídy jako by to ovšem bylo vcelku jedno, vždyť přinejhorším je vždy po ruce cenzura.

Toto rozčarování z nesnesitelně zpolitizovaného a celkem nepokrytě idiotského hlavního proudu západní intelektuálního života se stále více odráží také na materiální úrovni infrastruktury a zásobovacích řetězců.

Hry v cirku se odmaskovaly jako přehlídky zrůdiček a z chleba se před našimi zraky stávají tyčinky z hmyzího proteinu.

Mocenská centra (plurál) západního světa by raději, abyste si nevšímalí manipulace voleb, pronásledování kacírských myšlenek nebo nesmyslných reakcí na nenadálé události. Ale i prostředky vedení těchto „kulturních válek“ se nyní ukazují jako cosi analogického ke kabelům visícími nad hlubinami propastí dna Atlantiku. Šlichta pro masy, po níž máme zůstat tlustí a letargičtí, je závislá na hnojivech ze země, jež chceme zničit a naše energetická bezpečnost se nachází v ještě prekérnější situaci než internetové kabely.

V jedné ze svých **novějších esejí** jsem si položil otázku, zda mohou „woke“ hodnoty přežít bez ústředního topení. Uplynulo několik měsíců a já se ptám, co zbývá civilizaci, založené plně na materialismu a spotřebě, jakmile proud produktů a pohodlí vyschne?

Salvador Dalí svým obrazem „Sloni“ z roku 1948 vyzývá k zamýšlení nad prchavostí a chatrností moci. Na první pohled se Sloni jeví jako Dalího typicky nesmyslná a surrealistická věc. Při bližším pohledu však spatřujeme něco dalšího. Sloni zde ztělesňují moc a majestát, když se nesou vysoko nad zemí jako natruc gravitaci – což ostatně obelisky (falické symboly) na jejich hřbetech skutečně činí. Podvědomě se však vkrádá otázka, zda se jedná o momentku zachycenou v čase nebo trvalý stav věcí. Slon napravo jako by ztrácel rovnováhu a v několika okamžicích měl skončit tvář napřed na zemi.

Při pohledu na Dalího dílo lze jen těžko zadívat se na ty pozoruhodně vytáhlé, křehounké nohy podpírající slony a znovu si nevzpomenout na všechna ta potrubí a internetové kabely, která upřímně řečeno připomínají.

V našem světě sloni na chůdách chodit nedokáží, ale muži prý mohou otěhotnět. Lidé si budují celé identity a světonázory na základě algoritmických podnětů, přenášených podmořskými kabely a poháněných elektrickou soustavou, ovládanou lidmi, jež by rádi svrhli nebo zlikvidovali.

Pokrok a idea pokroku pro pokrok se ocitají v nové perspektivě. Dalího sloni slouží jako vítané a nanejvýš potřebné sérum proti všeobjímajícímu přesvědčení o nevyhnutelnosti ideologického i technologického pokroku. Věřit v jeho nevyhnutelnost je jako přesvědčit sám sebe, že Dalího obraz zachycuje trvalost a nikoliv letmý výjev jen pár chvil před tím, než se sloni sesunou k zemi.

Lineární výklad dějin, jádro „progresivního“ nahlížení na svět, nezávisí jen na ideologických prvcích, ale také na materiální infrastruktuře. Na dalších a dalších chůdách podpírajících váhu stále těžšího slona. Geopolitický analytik Peter Zeihan ve svém nedávném projevu označil německou energetickou krizi za natolik zásadní a chronickou, že „Německo už se z ní nevzpamatuje“. A nebudou to jen Němci, kdo se tuto zimu bude choulit v chladu – a nebude to jen tuto zimu.

Cyklická realita dějin strhává jejich progresivní, lineární výklad na sestupnou dráhu, jakkoliv se vzpěčuje. To z našich časů činí na jedné straně nebezpečné období, protože progresivní mysl bude hledat stále extrémnější a barbarské způsoby, jak zvrátit chod dějin: dost možná zažijeme jeden či více pokusů o „velký reset“.

Na straně druhé mě tolik neznepokojuje, zda budu mít podobnou životní úroveň jako moje prababička, jako spíš přízrak „života“ v digitálním gulagu coby transhumanistická zvrácenost pojídající syntetické maso Strýčka Billa.

Nezapomínejme, že existenciální krize navozená koncem pokroku je v první řadě problémem progresivních liberálům nikoliv reakcionářů, nacionalistů nebo tradicionalistů.

Hezké to nebude, ale pořád lepší být na zemi než na hřbetu slona na chůdách.

Morgothova esej *The West: An Elephant On Stilts?* vyšla na jeho Substacku 8. října 2022.